

Sygn. akt I C 635/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: SSO Monika Kuźniar

Protokolant: Agata Sadowska - Sagne

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27.02.2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **B. J.A. J.**

przeciwko (...) **w W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności - w części ponad kwotę 16.953,11 zł - tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...)z dnia 03.09.2003r., wystawionego na podstawie ksiąg (...) Bank (...) S.A.I Oddział Centrum w O., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 11.06.2010 r. (sygn. akt I Co 1283/10) na rzecz nowego wierzyciela - (...)w W.wskutek przejścia na niego uprawnień poprzedniego wierzyciela - (...) Bank (...) S.A.I Oddział Centrum w O., na rzecz którego pierwotnie została nadana klauzula wykonalności przedmiotowemu tytułowi egzekucyjnemu postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 17.10.2003 r. (sygn. akt I Co 1074/03);

II. oddała powództwo w zakresie kwoty 16.953,11 zł;

III. zasądza od strony pozwanej solidarnie na rzecz powodów kwotę 10.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje stronie pozwanej uiścić na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego we Wrocławiu kwotę 9.916 zł tytułem brakującej opłaty, od której powodowie byli zwolnieni.

UZASADNIENIE

Powodowie B.i A.małż. J.wnieśli przeciwko (...)z siedzibą w W.pozew o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), wystawionego w dniu 03.09.2003r. przez (...) Bank (...) S.A.I Oddział Centrum w O., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w B.z dnia 11.06.2010 r. (sygn. I Co 1283/10) na rzecz nowego wierzyciela, któremu uprzednio nadano klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w B.z dnia 17.10.2003r. (sygn. I Co 1074/03).

W uzasadnieniu podali, że w dniu 05.03.2001 r. zawarli z (...) S.A.umowę kredytu mieszkaniowego (...)nr 203(...). W związku z nie uiszczeniem kredytu, (...) S.A.wystawił w dniu 03.09.2003r. (...)nr (...)na wymagalne zadłużenie powodów w wysokości 243.960,58 zł, a ponadto odsetki do dnia 03.09.2003r. oraz koszty. Postanowieniem z dnia 17.10.2003r. Sąd Rejonowy w B.w sprawie o sygn. I Co 1074/02 nadał sądową klauzulę wykonalności (...)nr (...)z dnia 03.09.2003r. W dniu 19.04.2006r. powodowie zawarli z (...) S.A.ugodę, celem spłaty zadłużenia. Na dzień zawarcia tej ugody, łączne zadłużenie z tytułu umowy kredytu wynosiło 414.648,97 zł, z czego należność główna wynosiła 231.037,03 zł. Powodowie starali się spłacać zadłużenie, jednak ich możliwości finansowe nie pozwoliły na to. Z tej też przyczyny w dniu 20.06.2008r. bank (...)wypowiedział umowę ugody z 19.04.2006 r. uznając, że łączne zadłużenie

strony powodowej na dzień wypowiedzenia wynosiło 484.923,44 zł, z czego kwota główna zmniejszyła się do kwoty 202.160,58 zł. Na skutek wniosku (...) S.A, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w M.T. W.wszczął egzekucję przeciwko powodom w oparciu o (...)z 03.09.2003 r. W dniu 01.06.2009 r. powodowie zostali zawiadomieni przez (...) o dokonanej przez niego w dniu 18.05.2009r. cesji wierzytelności wynikającej z przedmiotowej umowy na rzecz (...)z siedzibą w W.. Z uwagi na błąd pisarski, konkretyzacja umowy objętej cesją nastąpiła pismem z dnia 24.06.2009 r. Postanowieniem z dnia 11.06.2010 r. Sąd Rejonowy w B.w sprawie o sygn. I Co 1283/10, na skutek wniosku strony pozwanej, nadał klauzulę wykonalności (...)nr (...)z dnia 03.09.2003r. wystawionemu przez (...) S.A., któremu uprzednio nadał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 17.10.2003r. na rzecz nowego wierzyciela tj. (...)z siedzibą w W.. Postanowieniem z dnia 24.11.2010r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w M.M. N.w sprawie KM (...)podjął uprzednio zawieszony postępowanie egzekucyjne na rzecz nabywcy wierzytelności tj. strony pozwanej i aktualnie postępowanie to jest w toku.

Powodowie powołali się na przepis art. **840 § 1 pkt 2 k.p.c, który umożliwia pozbawienie wykonalności tytułu egzekucyjnego**, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane. Tym zdarzeniem, które miało miejsce **po powstaniu tytułu egzekucyjnego (bankowego tytułu egzekucyjnego) jest nadanie klauzuli wykonalności (...) na rzecz nabywcy wierzytelności nie będącego bankiem, co jest niedopuszczalne w świetle prawa. Ponadto powodowie podnieśli ponadto, że prowadzeniu egzekucji sprzeciwia się brak oświadczenia o poddaniu się egzekucji zawierającego wszystkie dane zawarte w treści art. 97 ust. 1,2 prawa bankowego.**

Strona pozwana – (...)z siedzibą w W.wniosła w pierwszej kolejności o potraktowanie niniejszego powództwa jako zażalenia, wniesionego w trybie art. 795 kpc i jego odrzucenie, jako spóźnionego. Ponadto, wniosła o utrzymanie w mocy postanowienia Sądu Rejonowego w B.z dnia 11.06.2010 r. (sygn. akt I Co 1283/10) w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności (...)nr (...)na jej rzecz. Nadto, w sytuacji zasadności powództwa, wniosła o jego oddalenie.

W uzasadnieniu przyznała okoliczności faktyczne podniesione w pozwie przez powodów. Podniosła jednak, że powództwo przeciwegzekucyjne nie jest właściwym środkiem zaskarżenia przysługującym powodom. Podała, że powodowie mieli świadomość, że w obrocie prawnym funkcjonuje od dnia 03.09.2003 r. (...), któremu Sąd Rejonowy w B.nadał klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego. Tytuł ten umożliwił wystąpienie przez stronę pozwaną na drogę postępowania egzekucyjnego w 2010 r. Tym samym powodowie uniknęli znacznych kosztów w kwocie ok. 15.000 zł, które ponieśli by w przypadku wytoczenia przeciwko nim zwykłego powództwa. Powodowie mieli możliwość odwołania się od przedmiotowego tytułu wykonawczego w terminie 7 dni od dnia doręczenia im zawiadomienia o podjęciu postępowania egzekucyjnego w sprawie KM (...)na wniosek nowego wierzyciela, czego nie uczynili. Powodowie byli świadomi toczącego się przeciwko nim postępowania egzekucyjnego, o czym świadczy fakt złożenia przez powoda A. J.w Sądzie Rejonowym w M., wydziale wieczystoksięgowym w marcu 2012 r. skargi na orzeczenie referendarza w przedmiocie wpisu ostrzeżenia o wszczęciu przez stronę pozwaną egzekucji z nieruchomości. Ponadto powódka B. J.zaskarżyła czynności Komornika w przedmiocie opisu i oszacowania. Strona pozwana podniosła, że okoliczności objęte uzasadnieniem pozwu mogły być podniesione w ewentualnym zażaleniu na postanowienie Sądu Rejonowego w B.z dnia 11.06.2010 r. (sygn. akt I Co 1283/10) w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności (...)nr (...)na rzecz (...). W zażaleniu tym powodowie mogli podnieść zarzuty formalne, tożsame z tymi, które wnieśli w niniejszej sprawie. Tym samym, powodowie nie mogą podnosić ich w procesie o pozbawienie wykonalności tytułu egzekucyjnego, które jest merytorycznym środkiem obrony dłużnika przed egzekucją. Ponadto, strona pozwana podniosła, że powodowie nie wykazali nastąpienia zdarzenia wskutek którego zobowiązanie wygasło, albo nie może być egzekwowane, zaś katalog takowych zdarzeń (wygaśnięcie zobowiązania wskutek zapłaty bądź wykonania zobowiązania, złożenie do depozytu sądowego, zwolnienie z długu, datio in solutum, rozłożenie świadczenia na raty, odroczenie płatności, trwała niemożliwość świadczenia, wydanie wyroku na rzecz współdłużnika solidarnego), jest zamknięty. W dalszej kolejności strona pozwana wskazała, że art. 788 kpc przewidujący możliwość nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego, nie zawiera żadnych wyjątków przedmiotowych bądź podmiotowych. Pozwany Fundusz zarzucił ponadto, że do wniosku o nadanie klauzuli na swoją rzecz załączył wyciąg z ksiąg

rachunkowych, który zgodnie z art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych ma moc dokumentu urzędowego. Pozwany Fundusz powołał się przy tym na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29.11.2007 r. (III CZP 101/07, OSNC 2008/11/129), zgodnie z treścią której wyciągi z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, z których wynika przejście wierzytelności na fundusz sekurytyzacyjny w okolicznościach określonych w art. 788 § 1 k.p.c., stanowią dowód uzasadniający nadanie tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko dłużnikowi zbywcy wierzytelności klauzuli wykonalności na rzecz funduszu (...). Podkreślił przy tym, że Fundusze są podmiotami szczególnymi, podobnymi do banków, podlegają nadzorowi min. Komisji Nadzoru Finansowego. Z tego względu, zdaniem pozwanego, rozszerzenie możliwości nadania klauzuli w trybie art. 788 kpc (...) na rzecz Funduszu, nie będzie rozszerzeniem przywileju na rzecz każdorazowego nabywcy wierzytelności, ale jedynie w stosunku do funduszu (...), co jest uzasadnione podobieństwem obu instytucji. Ponadto, pozwany nie podzielił poglądu powodów, jakoby złożone przez nich oświadczenia o poddaniu się egzekucji były niekompletne i nie zawierały wszystkich danych o których mowa w treści art. 97 ust. 1 i 2 prawa bankowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 05.03.2001 r. powodowie małż. B. J. i A. J. zawarli z (...) Bank (...) S.A. Oddział Centrum w O. umowę kredytu mieszkaniowego (...) nr (...) kwocie 51.840 EURO na dokończenie budowy domu.

/bezsporne, umowa kredytu nr (...), k. 20- 26/.

W dniu 03.09.2003r, w związku z nie uiszczeniem kredytu, (...) Bank (...) S.A. Oddział Centrum w O. wystawiła przeciwko powodom bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na wymagalne zadłużenie w kwocie 243.960,58 zł. wraz z odsetkami umownymi od dnia 04.09.2003 r. liczonymi od kwoty 243.960,58 zł wg zmiennej stopy procentowej obowiązującej w banku w danym okresie, które na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosiły 26 %.

/bezsporne, (...) nr (...), k. 17, oświadczenia powodów o poddaniu się egzekucji, k. 130/.

Postanowieniem z dnia 17.10.2003 r. Sąd Rejonowy w B. nadał bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) sądową klauzulę wykonalności przeciwko powodom jako dłużnikom solidarnym co do wymagalnej kwoty 258.318,70 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia 04.09.2003 r. od kwoty 258.318,70 zł wg zmiennej stopy procentowej obowiązującej w banku w danym okresie, które na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosiły 26 %.

/bezsporne, odpis postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 17.10.2003r., k. 18, akta Sądu Rejonowego w B. w sprawie o sygn. I Co 1074/03/.

W dniu 19.04.2006r. powodowie zawarli z (...) P. S.A. ugodę nr (...), celem spłaty zadłużenia. Na dzień zawarcia tej ugody, łączne zadłużenie z tytułu umowy kredytu wynosiło 414.648,97 zł, z czego należność główna wynosiła 231.037,03 zł. W dniu 20.06.2008r. (...) P. S.A. wypowiedział umowę ugody z 19.04.2006r. uznając, że łączne zadłużenie powodów na dzień wypowiedzenia wynosiło 484.923,44 zł. z czego kwota główna zmniejszyła się do kwoty 202.160,58 zł.

/bezsporne, pismo (...) P.S.A z dnia 20.06.2008 r. odstępujące od umowy ugody, k. 31/.

Na skutek wniosku (...) P. S.A, złożonego w dniu 22.01.2009 r, w oparciu o (...) z 03.09.2003r. zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w sprawie I Co 1074/03, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w M. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko powodom.

/bezsporne, akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w M.M. N.Km (...)/.

W dniu 18.05.2009 r. (...) P.S.A. dokonał przelewu wierzytelności wynikającej z umowy kredytu zawartej z powodami na rzecz (...) z siedzibą w W.. Pismami z dnia 01.06.2009 r. i 15.06.2009 r. oraz 24.06.2009 r. powodowie zostali zawiadomieni przez (...) P. S.A. i (...) w W. o tym fakcie. Z uwagi na błąd pisarski, konkretyzacja umowy objętej cesją nastąpiła pismem z dnia 24.06.2009 r.

/bezsporne, pisma z dnia 01.06.2009 r. i 15.06.2009 r. oraz 24.06.2009 r, k. 32- 34/.

Postanowieniem z dnia 11.06.2010 r. Sąd Rejonowy w B.I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. I Co 1283/10, na skutek wniosku strony pozwanej, nadał klauzulę wykonalności (...)nr (...)z dnia 03.09.2003 r. wystawionemu przez (...) S.A., na rzecz nowego wierzyciela tj. (...)z siedzibą w W..

/bezsporne, odpis postanowienia Sądu Rejonowego w B.z dnia 11.06.2010r, k. 19, akta Sądu Rejonowego w B. w sprawie o sygn. I Co 1283/10/.

Po uzyskaniu informacji o sprzedaży wierzytelności przez bank, Komornik wezwał nabywcę wierzytelności do przesłania tytułu wykonawczego wydanego na rzecz nabywcy wierzytelności i wobec nie wykonania przez pozwanego zarządzenia, postanowieniem z dnia 02.10.2010 r, zawiesił postępowanie egzekucyjne.

/bezsporne, akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w M.M. N.Km (...), s. 105/.

Pismem z dnia 12.11.2010 r. wierzyciel – (...), w związku z uzyskaniem tytułu wykonawczego, wniósł o wszczęcie i prowadzenie egzekucji przeciwko powodom z nieruchomości, z wynagrodzenia za pracę, z rachunków bankowych, oraz ruchomości w zakresie:

- należność główna - 552.416,98 zł, w tym 202.160,58 zł kapitału,
- 350.256,40 zł – skapitalizowane odsetki i odsetki ustawowe,
- dalsze odsetki ustawowe liczone od kwoty niespłaconego kapitału tj. od kwoty 202.160,58 zł od dnia 13.11.2010 r. do dnia zapłaty,
- koszty.

/bezsporne, akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w M.M. N.Km (...), s. 105/.

Na skutek prowadzonego postępowania egzekucyjnego, na rzecz wierzycieli została wyegzekwowana łącznie kwota 16.953,11 zł, tj.

- 377,88 zł, 901,20 zł, 377,88 zł, 901,20 zł, 377,88 zł, 901,20 zł, 377,88 zł, 901,20 zł, 382,88 zł, 906,20 zł (łącznie 6.405,40 zł - k. VI akt komorniczych);
- 380,88 zł, 688 zł, 380,88 zł, 688 zł, 380,88 zł, 688 zł, 380,88 zł, 688 zł, 380,88 zł, 688 zł, 380,88 zł, 688 zł (łącznie 6.413,28 zł – k. V akt komorniczych)
- 380,88 zł, 688 zł, 398,57 zł, 688 zł (łącznie 2.155,45 zł – k. IV akt komorniczych)
- 130,84 zł, 391,46 zł, 22,62 zł, 346,24 zł (łącznie 891,16 zł – k. III akt komorniczych)
- 404,70 zł, 355,70 zł, 395,25 zł, 416,78 zł, 406,55 zł (łącznie 1.978,98 zł – k. II akt komorniczych).

Po zawieszeniu postępowania egzekucyjnego na skutek postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia z dnia 03.08.2012 r. wydanego w niniejszej sprawie, egzekwowane kwoty przez Komornika, są przekazywane do depozytu (aktualna kwota to 5.194,39 zł).

/bezsporne, akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w M.M. N.Km (...), s. I- IV/.

Sąd zważył:

Powództwo w dużej mierze jest zasadne.

Powodowie zakwestionowali możliwość prowadzenia przez pozwanego wierzyciela- następcy prawnego banku, nie będącego bankiem - egzekucji z powodu nieuprawnionego nadania klauzuli wykonalności (...) na jego rzecz.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny i został ustalony na podstawie dokumentów w aktach sprawy oraz akt postępowania egzekucyjnego.

Spór pomiędzy stronami dotyczył kwestii dopuszczalności powództwa przeciwegzekucyjnego w sytuacji, gdy powodowie nie złożyli zażalenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego banku, (w którym, jak zarzuciła strona pozwana, winni byli podnieść zarzut formalny podniesiony w niniejszym procesie), oraz istnienia zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane.

W pierwszej kolejności strona pozwana wniosła o potraktowanie niniejszego powództwa jako zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 11.06.2010 r. (sygn. akt I Co 1283/10), wniesionego w trybie art. 795 kpc i jego odrzucenie, jako spóźnionego. W razie nie odrzucenia zażalenia, wniosła o utrzymanie w mocy postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 11.06.2010 r.

W ocenie Sądu, chybione jest stanowisko strony pozwanej, jakoby wniesiony przez powodów pozew stanowił zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w B. z dnia 11.06.2010 r.

Z samej, jasnej i precyzyjnej treści pozwu wynika, że właściwą intencją powodów było wytoczenie przez nich powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, nie zaś złożenie zażalenia. Natomiast sama możliwość wniesienia zażalenia na postanowienie o nadanie klauzuli wykonalności, nie wyklucza sama przez się możliwości skorzystania z powództwa przewidzianego w art. 840 k.p.c., jeżeli tylko spełnione zostały przesłanki dla wytoczenia takiego powództwa (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 08.07.2005 r, II CK 206/05, LEX nr 603855).

Dłużnikowi /lub osobie trzeciej/ służą dwa rodzaje obrony przed egzekucją: obrona formalna lub merytoryczna. Obrona formalna zmierza do eliminacji naruszeń przepisów procesowych i zapewnienia zgodnego z prawem przebiegu egzekucji i jest realizowana m.in. w drodze zastosowania środków zaskarżenia przewidzianych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym min. zażalenia na postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności. Obrona merytoryczna natomiast polega na zwalczaniu zasadności lub dopuszczalności egzekucji i wyraża się w przyznaniu stronie uprawnienia do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego.

Postępowanie klauzulowe charakteryzuje ograniczony zakres kognicji sądu. Dłużnik w zażaleniu wniesionym na podstawie art. 795 k.p.c. na postanowienie nadające klauzulę wykonalności może podnosić tylko zarzuty przeciwko formalnym warunkom nadania klauzuli wykonalności, a sam tytuł wykonawczy może zwalczać tylko w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego - art. 840 i nast. k.p.c.

Podstawę egzekucji przeciwko powodom stanowi tytuł nie pochodzący od sądu. Merytoryczną obronę przed możliwą egzekucją w sytuacji nadania klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu nie pochodzącemu od sądu, daje dłużnikowi powództwo, o którym mowa w pkt 1 § 1 art. 840 k.p.c. Okoliczność, że w zażaleniu może on wytykać tylko formalne wady tytułu egzekucyjnego, przemawia za tym, że w postępowaniu spowodowanym wniesieniem powództwa przeciwegzekucyjnego poddał ustawodawca rozpoznaniu sądu wyłącznie zdarzenia wywołujące skutki materialnoprawne. Zdarzeniami w rozumieniu tego przepisu są wyłącznie zdarzenia leżące u podstawy świadczenia wynikającego z zobowiązania dłużnika objętego tytułem egzekucyjnym lub - w przypadkach z art. 786, 788, 791 k.p.c. - stojące u podstawy klauzuli wykonalności. W drodze tego powództwa zatem można zwalczać również treść tytułu egzekucyjnego nie korzystającego z powagi rzeczy osądzonej lub zawisłości sporu (orz. SN z dnia 19 maja 1961 r. I CR 540/60, PiP 1962, z. 5-6, s. (...)).

Słusznie wierzyciel podaje, że wyodrębniając - dla postępowania klauzulowego - zarzuty formalne ustawodawca wyłączył je z zakresu rozpoznania sądu w postępowaniu spowodowanym wytoczeniem powództwa z pkt 1 § 1 art. 840 k.p.c., i dlatego w tym postępowaniu podlegają badaniu jedynie zdarzenia wywołujące skutki materialnoprawne.

Niemniej jednak dłużnicy w niniejszym procesie nie oparli swego żądania o treść art. 840 pkt 1 § 1 k.p.c. Dłużnicy bowiem nie przeczą zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, nie kwestionują istnienia obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem egzekucyjnym. Powodowie nie kwestionują również przejścia obowiązku na rzecz Funduszu, mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (cesji wierzytelności). Nie zarzucają, że ich zobowiązanie wobec nowego wierzyciela nie istnieje, lecz jedynie to, że nie może być przez niego egzekwowane, z powodu braku uprawnienia.

Podstawę tak sformułowanego żądania stanowi natomiast przepis art. 840 § 1 ust. 2 k.p.c, zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Ciężar udowodnienia faktu, że po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.), spoczywa na dłużniku.

W ocenie Sądu, powodowi przysługuje możliwość skorzystania z powództwa przeciwegzekucyjnego, albowiem po powstaniu tytułu egzekucyjnego, tj. po **wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego, nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane na rzecz (...). Tym zdarzeniem jest nadanie przez Sąd Rejonowy w B. klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz (...)**jako nabywcy wierzytelności nie będącego bankiem.

W tym zakresie Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z 21.09.2005r. sygn. V CK 152/05, że żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci (...), któremu nadano klauzulę wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności nie będącego bankiem, jest z tego tylko względu w pełni uzasadnione na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c, gdyż po powstaniu tytułu egzekucyjnego (wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego) nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane (nadano klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na rzecz nabywcy wierzytelności niebędącego bankiem).

Zgodnie z ugruntowanym już orzecznictwem Sądu Najwyższego (wyrok SN z dnia 21.09.2005 r, V CK 152/05, LEX nr 398445, wyrok z dnia 29.06.2006 r, IV CSK 24/06, LEX nr 196635, wyrok z dnia 4 marca 2009 r. , IV CSK 422/08, OSNC-ZD 2010/2/36), **na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności może być prowadzona egzekucja tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby.** W uzasadnieniu ww. wskazanych orzeczeń Sąd Najwyższy wskazał, że wyposażając banki w uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych, ustawodawca przyznał im „przywilej kwalifikowany i wyjątkowy”, umożliwił im realizację roszczeń cywilnoprawnych bez konieczności ich dochodzenia w sądowym postępowaniu rozpoznawczym. Z tego względu w prawie bankowym wytyczone zostały ścisłe ramy prawne dopuszczalności posłużenia się przez bank bankowym tytułem egzekucyjnym w celu dochodzenia wierzytelności od jego dłużników (art. 97 ust. 1 i 2). **Umożliwienie nadawania klauzuli wykonalności (...) na rzecz nabywcy wierzytelności bankowej, oznaczałoby w rzeczywistości rozszerzenie przywileju przyznanego tylko bankom na wszystkich nabywców takiej wierzytelności, to zaś byłoby nie do pogodzenia z kwalifikowanym i wyjątkowym charakterem tego przywileju.** Z tego też powodu przyjęto, że **art. 96 i 97 pr. bank. - ze względu na swój charakter - stanowią leges speciales w stosunku do art. 788 § 1 k.p.c.** W związku z tym należy uznać, że na podstawie wystawionego (...) zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, **może być prowadzona jedynie egzekucja wierzytelności bankowej i tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby.** To stanowisko znajduje potwierdzenie w treści art. 98 pr. bank., w którym wymienia się sytuacje, w których (...) może być podstawą do egzekucji przeciwko osobie trzeciej. Wśród tych sytuacji, ustawodawca nie wskazał przelewu wierzytelności bankowej. W orzeczeniu powyższym SN powołał się m.in. na uchwałę SN z dnia 2.04.2004 r. sygn. III CZP 9/94, wedle treści której **niedopuszczalne jest nadanie na podstawie art. 788 § 1 k.p.c.**

klauzuli wykonalności na rzecz nie będącego bankiem nabywcy wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym, także po zaopatrzeniu go w sądową klauzulę wykonalności.

Nie ulega wątpliwości, że strona pozwana - zgodnie z art. 3 ustawy o funduszach inwestycyjnych - nie jest bankiem, a zatem nie miała uprawnienia do uzyskania klauzuli na swoją rzecz. Poglądu tego nie może podważać argumentacja strony pozwanej zmierzająca do przekonania Sądu, że możliwość nadania klauzuli wykonalności (...) następcy prawnemu banku powinna być rozszerzona dla funduszy sekurytyzacyjnych, jako że są one instytucjami zbliżonymi do banków. Na rynku istnieje wiele również innych podmiotów, które prowadzą działalność podobną do banków, które również nie zostały wyposażone w przywilej wystawiania tytułów egzekucyjnych.

W ocenie Sądu zatem nie było możliwości nadania na rzecz pozwanego Funduszu klauzuli wykonalności (...). O ile zaś to nastąpiło – owo zdarzenie jest zdarzeniem, o którym mowa w **art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.** Pozwany Fundusz nie miał prawa do prowadzenia egzekucji na swoją rzecz, a na okoliczność tę nie ma wpływu podnoszony przez niego zarzut, że dłużnicy mieli świadomość toczącego się przeciwko nim postępowania egzekucyjnego.

Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w pkt I wyroku.

Również nietrafne jest powoływanie się przez stronę pozwaną na twierdzenie, że wyciągi z ksiąg rachunkowych funduszu (...) mają moc dokumentu urzędowego i ich załączenie do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności uzasadniało uwzględnienie tego wniosku. Nie ulega wątpliwości, że istotnie zgodnie z art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. z dnia 28 czerwca 2004 r , nr 146, poz. 1546), księgi rachunkowe funduszu (...), wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem (...) (...) mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Z tym oczywiście zastrzeżeniem, że z dniem 25 lipca 2011 r. art. 194 w zakresie w jakim nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu (...)w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, został uznany za niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji RP, wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r. (Dz.U. z 2011 r, nr 152, poz. 900). Wyciąg z ksiąg rachunkowych Funduszu (...)jednak nie jest tytułem egzekucyjnym (nie ma (...) (...)tytułu egzekucyjnego, tak jak (...)) i nie można mu nadać klauzuli wykonalności, dlatego wszelka argumentacja tym zakresie, nie ma racji bytu. Natomiast w procesie powodowie nie kwestionują, że – generalnie wyciągi z ksiąg rachunkowych funduszu (...), z których wynika przejście wierzytelności na fundusz (...) w okolicznościach określonych w art. 788 § 1 k.p.c, stanowią dowód uzasadniający nadanie tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko dłużnikowi zbywcy wierzytelności klauzuli wykonalności na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego. Nie dotyczy to oczywiście bankowych tytułów egzekucyjnych. Dlatego powoływanie się przez Fundusz na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29.11.2007 r. (III CZP 101/07 , OSNC 2008/11/129), nie ma znaczenia dla tejże sprawy.

W pozostałym zakresie tj. co do kwoty 16.953,11 zł, już wyegzekwowanej w toku postępowania egzekucyjnego, powództwo podlegało oddaleniu.

Jak wynika z akt egzekucyjnych, do czasu zawieszenia postępowania egzekucyjnego postanowieniem zabezpieczającym wydanym w toku niniejszego procesu, na rzecz strony pozwanej została przekazana kwota 16.953,11 zł, a pozostała kwota w wysokości 5.194,39 zł została umieszczona przez Komornika, /wobec zawieszenia postępowania na skutek postanowienia zabezpieczającego/, na rachunku sum depozytowych. Oznacza to, że nie jest możliwa realizacja roszczenia powodów w zakresie kwoty 16.953,11 zł, już wyegzekwowanej.

W judykaturze i literaturze przedmiotu od dawna przyjmuje się bowiem, że roszczenie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wygasza z momentem wyegzekwowania przez wierzyciela całości objętych tym tytułem świadczeń (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 listopada 1988 r. w spr. I CR 255/88, LEX nr 8929 oraz z dnia 4 kwietnia 2002 r. w spr. I PKN 197/01, Wokanda, nr 12 z 2002 r., s. 27, zob. też: H. Pietrkowski, w: Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz pod red. T. Erecińskiego, Wyd. Prawnicze Lexis Nexis, W-wa 2007, wyd. 2, tom 4, str. 192). Pogląd ten jest już ugruntowany i aktualny w świetle najnowszego orzecznictwa

Sądu Najwyższego - w wyroku z dnia 14.05.2010 r. (II CSK 592/09, LEX nr 677750) Sąd ten stwierdził, że **powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego. Może więc być realizowane tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Prawo do wytoczenia powództwa opozycyjnego dłużnik traci z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w każdym przypadku.**

Natomiast zarzut powodów, jakoby złożone przez nich oświadczenia o poddaniu się egzekucji były niekompletne i nie zawierały wszystkich danych o których mowa w treści art. 97 ust. 1 i 2 prawa bankowego, a zatem nie mogły stanowić podstawy do wystawienia przeciwko powodom bankowego tytułu egzekucyjnego, nie mógł być uwzględniony w niniejszym procesie, bowiem jest zarzutem formalnym który powodowie mogli podnieść w zażaleniu na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności. Jak wskazano już powyżej, powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonalności umożliwia dłużnikowi merytoryczną obronę przed egzekucją, a kognicją sądu w tym postępowaniu nie są objęte zarzuty formalne związane z nadaniem tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. Zarzuty takie mogą być podnoszone w postępowaniu o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, w drodze zażalenia. Do zarzutów takich należy m.in. zarzut braku wymaganego przez art. 97 ust. 1 Prawa bankowego z 1997 r. pisemnego oświadczenia dłużnika o poddaniu się egzekucji, jak również brak spełnienia wymogów ustawowych oświadczenia. Podniesiony w tym zakresie zarzut nie miał jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia, przy przyjęciu zasadności żądania powodów na podstawie **840 § 1 pkt 2 k.p.c.**

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w treści art. 100 zd. 2 k.p.c. Powodowie w niewielkim stopniu ulegli żądaniu, w wymiarze uzasadniającym obciążenie kosztami procesu w całości stroną pozwaną. Na koszty należne powodom w łącznej kwocie 10.217 zł składa się: opłata od pozwu w kwocie 3.000 zł, koszty zastępstwa prawnego pełnomocnika powodów w wysokości 7.217 zł. zgodnie z § 6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) (Dz. U. Nr 163, poz. 1348).

Pozostałą kwotę 9.916 zł Sąd nakazał uiścić na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego we Wrocławiu stronie pozwanej - tytułem brakującej opłaty, od której powodowie byli zwolnieni, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398).